

Opgave 4 Onderwijsarbeidsmarkt uit balans?

Nederland staat al vele jaren in de top tien van de meest concurrerende economieën ter wereld. Dat is mede te danken aan een goed onderwijssysteem. Om de kwaliteit van dit onderwijssysteem te waarborgen zijn er voldoende goed opgeleide leraren nodig.

Onderzoeksbureau Ecodata onderzoekt hoe de onderwijsarbeidsmarkt zich de komende jaren zal ontwikkelen.

Ecodata heeft in het onderzoeksrapport een schema opgenomen van factoren die van invloed zijn op de arbeidsmarkt voor leraren (zie bron 1). Dit schema is nog niet volledig.

Gebruik bron 1.

- 2p 17 Moet de pijl van pensioenleeftijd worden getrokken naar de vraag naar leraren of naar het aanbod van leraren? Maak een keuze en leg ook uit of er sprake is van een negatief verband of van een positief verband.

De onderzoekers stellen verder in hun rapport dat de omvang van de stille reserve afhankelijk is van de conjuncturele situatie van Nederland. De stille reserve van leraren bestaat onder andere uit gediplomeerde leraren die in andere sectoren van de economie werkzaam zijn. De onderzoekers verwachten dat bij laagconjunctuur gediplomeerde leraren, die in een andere sector werken, zich zullen aanbieden voor een baan in het onderwijs. Bij hoogconjunctuur verwachten ze juist dat gediplomeerde leraren zullen wegtrekken uit het onderwijs naar andere sectoren.

- 2p 18 Leg uit dat de verwachtingen van de onderzoekers te verklaren zijn vanuit risico-avers gedrag van gediplomeerde leraren.

Uit bron 1 blijkt dat er een positief verband is tussen het loon en het aanbod van leraren. Om te meten hoe sterk dit verband is, hebben de onderzoekers via een enquête de loonelasticiteit bepaald voor twee groepen werknemers:

- de gediplomeerde leraren uit de stille reserve
- de gediplomeerde leraren die werkzaam zijn in het onderwijs

De loonelasticiteit is gegeven door:

$$\text{loonelasticiteit} = \frac{\% \text{ verandering arbeidsaanbod}}{\% \text{ verandering loon}}$$

Uit de enquête bleek, zoals verwacht, dat de loonelasticiteit onder gediplomeerde leraren uit de stille reserve, positief was. Tot hun verrassing vonden de onderzoekers een negatieve loonelasticiteit van het arbeidsaanbod onder de gediplomeerde leraren die werkzaam zijn in het onderwijs.

- 2p 19 Leg uit dat de loonelasticiteit van het arbeidsaanbod onder de gediplomeerde leraren die werkzaam zijn in het onderwijs negatief kan zijn.

Ten slotte concluderen de onderzoekers in hun rapport: “Om in de top tien van meest concurrerende economieën ter wereld te blijven is goed onderwijs nodig. Goed onderwijs beïnvloedt via de internationale concurrentiepositie de economische groei van Nederland. Dat zit zo

- 2p **20** Schrijf het vervolg van de conclusie van de onderzoekers. In het vervolg moeten de volgende aspecten aan de orde komen:
- het effect van goed onderwijs op de internationale concurrentiepositie van Nederland;
 - het effect van deze verandering van de internationale concurrentiepositie op de economische groei van Nederland.